

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie sędziego Sądu Okręgowego we W. K. M.
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 26 lutego 2024 r.,
wniosku o wyłączenie SSN Jarosława Matrasa od udziału w rozpoznaniu sprawy o
sygn. akt I ZB 110/23
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć SSN Jarosława Matrasa od udziału w sprawie o sygn.
akt I ZB 110/23.

UZASADNIENIE

W dniu 29 grudnia 2023 r. (data wpływu) SSN Jarosław Matras złożył w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wniosek o wyłączenie go od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 110/23 dotyczącej wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności, do rozpoznania której został wylosowany jak członek składu orzekającego.

Swoje żądanie SSN Jarosław Matras argumentował wskazując na fakt, że jako obrońca SSN X. Y. w sprawie o sygn. akt II ZIZ 13/22 oraz SSO A. N. w sprawie o sygn. akt I ZZ 8/22 złożył wniosek w trybie art. 29 § 5 i 6 u.S.N. dotyczący SSN Marka Siwka. Powołując się na tą okoliczność SSN Jarosław Martas podniósł,

że w odniesieniu do SSN Marka Siwka ma przekonanie o braku wymaganej bezstronności.

Sąd Najwyższy – Izba Odpowiedzialności Zawodowej zważył, co następuje.

Wniosek o wyłączenie zasługuje na uwzględnienie.

W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, iż oświadczenie sędziego o istnieniu okoliczności mogących wpłynąć na jego bezstronność wymaganą przez prawo i uzasadniających obawę co do możliwości obiektywnego orzekania w konkretnej sprawie, obliguje nie tylko do wnikliwego rozważenia przedstawionych przesłanek tej inicjatywy, ale w wypadku potwierdzenia ich rzeczywistego występowania, powinno - co do zasady - prowadzić do uwzględnienia wniosku sędziego o wyłączenie od udziału w rozpoznawaniu sprawy, zwłaszcza gdy w odbiorze zewnętrznym może powstać wątpliwość co do istnienia kierunkowego nastawienia sędziego do stron procesowych lub uczestników postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12.08.2021 r., IV KO 98/21, LEX nr 3398309). W przypadku gdy wniosek o wyłączenie od orzekania składa sam sędzia istotne znaczenie ma dokonana przez niego, a wyrażona w złożonym wniosku ocena stanu jego bezstronności w danej sprawie. Jest to konkretna własna ocena relacji indywidualnej sędziego do sprawy, jego stosunku do przedmiotu rozstrzygnięcia w odniesieniu do zawartej w art. 41 § 1 k.p.k. przesłanki stanu uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego. Sam stopień tego uzasadnienia w przypadku wniosku składanego przez sędziego w sposób oczywisty wynikać musi z jednej strony z obiektywnie potwierdzonych okoliczności sprawy, z drugiej jednak składa się właśnie z własnej, subiektywnej, wewnętrznej sfery przekonania samego sędziego. Sfera ta wszakże nie może być związana z innymi czynnikami niż przekonanie, że okoliczności sprawy, jej przedmiot czy istota wcześniejszych rozstrzygnięć łączące sędziego z przedmiotem rozstrzygania rodzą zagrożenie dla bezstronności orzekania, albo mogą takie wrażenie wywołać. Ten wyraz relacji sędziego do sprawy, pod warunkiem wystąpienia czynników obiektywnych, może w konkretnym układzie okoliczności prowadzić do potrzeby wyłączenia sędziego. Są to jednak rzecz jasna innego

rodzaju okoliczności, niż te wskazane w art. 40 k.p.k., powodujące wyłączenie sędziego z urzędu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28.05.2021 r., IV KO 63/21, LEX nr 3181389).

Przenosząc powołane judykaty na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż SSN Jarosław Matras działając jako obrońca SSN X. Y. w sprawie o sygn. akt II ZIZ 13/22 oraz SSO A. N. w sprawie o sygn. akt I ZZ 8/22, złożył wniosek o zbadanie bezstronności i niezawisłości SSN Marka Siwka. Podniósł on, że w odniesieniu do tego sędziego ma przekonanie o braku wymaganej bezstronności. Uzewnętrznił zatem w sposób jednoznaczny swoje stanowisko, co do braku spełnienia przez SSN Marka Siwka kryteriów niezawisłości i bezstronności. W tym stanie rzeczy nie sposób przyjąć, iż rozpoznając wniosek o zbadanie bezstronności i niezawisłości SSN Marka Siwka w sprawie I ZB 110/23, zachowa on pełen obiektywizm i bezstronność. W zaistniałej sytuacji procesowej, także w odbiorze społecznym, jak i postronnego obiektywnego obserwatora obiektywizm i bezstronność SSN Jarosława Matrasa może wzbudzić uzasadnione zastrzeżenia.

Z tego też względu należało postanowić, jak na wstępie.

[M. T.]

(r.g.)